

Απόγευμα της 28ης Οκτωβρίου. Υπό το κράτος της εθνικοπατριωτικής ευφορίας που μου εμφύσησε η σημερινή ημέρα, παίρνω τον καφέ και ανοίγω το ηλεκτρονικό μου ταχυδρομείο. Ένα από τα e-mail μου κεντρίζει το ενδιαφέρον. Αφορά στο κείμενο που δημοσίευσε σε blog ένας πρώην εργαζόμενος (διατηρεί την ανωνυμία του) στην ασφαλιστική εταιρεία Ασπίδα και νυν άνεργος. Του ρίχνω μία φευγαλέα ματιά περισσότερο από τυπική υποχρέωση θα έλεγα, παρά από συνειδητή επιθυμία. Στα πλαίσια πάντοτε της αντίληψης (ή πρακτικής αν θέλετε) σύμφωνα με την οποία «μοιραζόμαστε» τα προβλήματα των συμπολιτών μας για να «διασκεδάσουμε» τις «προσφυλίες μας» τύψεις. Είτε, ακόμη, για λόγους ειλικρινούς συμπάθειας, είτε πολιτικής «ευπρέπειας», είτε κοινωνικής αλληλεγγύης, πάντα όμως από θέση ισχύος και από απόσταση ασφαλείας (μη χαλάσουμε και τη «βολή» μας).

Για κάποιον από τους παραπάνω λόγους και επειδή συμβαίνει να έχω επαρκή ενημέρωση για τις εξελίξεις στο συγκεκριμένο ασφαλιστικό οργανισμό, που κατέρρευσε ως πύργος από τραπουλόχαρτα, θεώρησα καλό να επιμείνω λίγο παραπάνω στην ανάγνωση του κειμένου αυτού.

Από τις πρώτες σειρές ένιωσα πως είχα μπροστά μου ένα κείμενο εντελώς διαφορετικό από αυτό που ανέμενα. Ένα κείμενο που θα μπορούσα να το συστήσω ως ένα εκπληκτικό μάθημα αυτογνωσίας. Ο συγγραφέας του δεν αφήνεται στην εύκολη αναζήτηση αποδιοπομπαίων τράγων, ούτε καταφεύγει στα συνήθη αναθέματα για την ανάληψη πολιτεία και την «άτιμη» κοινωνία.

«...πως φθάσαμε ως εδώ...τίποτα δε βλέπαμε, τίποτα δεν ακούγαμε, κοιμόμασταν όλοι κλεισμένοι στο μικρόκοσμο (μας)...

...Ακούγαμε για άνεργους, για δουλειές που έκλειναν...τους λυπόμασταν αλλά δεν μπορούσαμε να τους νοιώσουμε. Όπως και όσοι τώρα δουλεύουν δεν μπορούν να νοιώσουν εμάς...

...Μακάρι να πάρουμε ένα μάθημα ζωής...να μάθουμε να είμαστε υποψιασμένοι, ψαγμένοι, ξύπνιοι, άγρυπνοι να κάνουμε τη δική μας μικρή επανάσταση στη ψυχή, στη καρδιά...»

Στα παραπάνω αποσπάσματα του κειμένου αποτυπώνεται με εκπληκτική αμεσότητα και ειλικρίνεια ο πόνος ενός άνεργου, που μέσα από την ενδοσκόπηση και την αυστηρή αυτοκριτική δίνει μαθήματα ζωής, σε μας τους υπόλοιπους. Σε όλους εμάς που θρονιασμένοι στους καναπέδες της ανταρέσκειας μας (λιγότερο ή περισσότερο βολεμένοι), παρακολουθούμε ως ανυποψίαστοι θεατές το δράμα των συμπολιτών μας.

Επειδή πιστεύουμε, πως το κείμενο αυτό αξίζει της ιδιαίτερης προσοχής μας, σας το παραθέτουμε αυτούσιο.

Άνευ ενδιαφέροντος

Ξεκίνησε πάλι να βρέχει. Όχι ακόμα δυνατά, αλλά αυτό το ενοχλητικό ψιλοβρόχι, που τότε δυναμώνει, τότε ημερεύει. Τα πρωινά γεμίζουν συνήθως με τηλέφωνα από και προς συναδέλφους. Τα συνηθισμένα, τι έγινε, μάθατε τίποτα; ακούσατε κανένα νέο; είπαν τίποτα, θα πάρουμε κανένα φράγκο;

Αυτά συζητάμε, μέρες τώρα με τους συναδέλφους. Ακόμη και με παιδιά που δουλεύαμε στον ίδιο όροφο, αλλά ποτέ πριν δεν είχε τύχει να μιλήσουμε, τίποτα παραπάνω από ένα γεια. Τώρα το κινητό μου έχει γεμίσει από τα τηλέφωνα συναδέλφων.

Πρώην συναδέλφους δηλαδή, ακόμη δεν μπορώ να το πιστέψω ότι πλέον είμαστε άνεργοι.

□

Συνάδελφος. Τι λέξη κι αυτή!!! Συν και αδελφός. Με πολλούς, χρόνια τώρα, νοιώθαμε έτσι. Αδέλφια. Χρόνια ολόκληρα, ώρες ολόκληρες μαζί, όχι οκτώ, οκτάωρο δεν υπάρχει πια, όλοι το ξέρουν, δέκα και δώδεκα ώρες. Περισσότερες απ' ό,τι με την οικογένειά μας.

Μοιραζόμασταν τα πάντα, τα προβλήματά μας, τις αγωνίες μας, τις στεναχώριες μας, τις χαρές μας, εκεί, στο κυλικείο για το τσιγάρο, και αργότερα στο καινούργιο καπνιστήριο, που δε προλάβαμε να το δούμε με τα σκαμπό.

Κανενός ο νους ακόμη δε το χει χωρέσει, ακόμη περιμένουμε, όλοι περιμένουμε, δε ξέρουμε τι ακριβώς περιμένουμε, αλλά περιμένουμε....

Κώστας Χ. Πασχάλης

Στο κατώφλι της ανεργίας - Όταν παγώνει το όνειρο και η ελπίδα

Κάτι, ένα νέο, ότι βρέθηκε δουλειά, ότι κάποια χρήματα θα μας δώσουν, κάτι τέλος πάντων, κάτι για να αναπτερώσει τις ελπίδες μας.

Θυμάμαι στις 22 Σεπτέμβρη, πήγα το μεσημέρι στο σπίτι μετά τη συγκέντρωση έξω από τα γραφεία.

- Που ήσουν; με ρώτησε ο γιός μου, 17 χρονών.

- Στην Ασπίδα του είπα. (δεν είχα πει τίποτα για τα γεγονότα της 21-9 στα παιδιά)

- Καλά, ακόμη ανοιχτή είναι αυτή;

- Γιατί τι ξέρεις;

- Καλά, εσύ δε ξέρεις; Ένα μήνα τώρα έχει βουίξει ο τόπος.

Ντράπηκα. Ναι, έτσι ήταν, είχε βουίξει ο τόπος.

Μα τι διάολο, πως φτάσαμε ως εδώ, τόσα χρόνια χαμπάρι δε πήραμε, τίποτα δε βλέπαμε, τίποτα δεν ακούγαμε, κοιμόμασταν όλοι κλεισμένοι στο μικρόκοσμο της Κηφισίας, στο γυάλινο κλουβί της εταιρίας του φαίνεσθε και όχι του είναι;

Αυτό μας ρωτάνε, αυτό ρωτάμε κι εμείς τους εαυτούς μας.

Κοιτούσαμε, μα δε βλέπαμε.

Ακούγαμε, μα δεν αφουγκραζόμασταν.

Ναι, ο καθένας κάτι είχε ακούσει, κάτι του είπαν, κάτι διάβασε κάπου, αλλά κανένας ή μάλλον ελάχιστοι ήταν αυτοί που ήξεραν τι ακριβώς γινόταν. Λίγοι είχαν όλο το πάζλ συμπληρωμένο.

Τα κομμάτια τα δικά μας, ήταν τα περιφερειακά, αυτά που συνήθως κρατάς στο χέρι και δε ξέρεις τι να τα κάνεις, που ταιριάζει.

Εμείς ανταλλάσαμε απλά ότι ακούγαμε, και συνήθως πάντα απ αυτά που ακούς, διαλέγεις να κρατήσεις, αυτά που θέλεις να κρατήσεις, αυτά που θρέφουν την ελπίδα.

Εμείς είχαμε τα δικά μας προβλήματα, περιμέναμε να έρθει το mail από τη μισθοδοσία, περιμέναμε να πληρώσουμε τα ενοίκια, τα φροντιστήρια, τα δάνεια τις κάρτες, το σουπερμάρκετ, να πάρουμε κάτι στα παιδιά. Τα παιδιά.

Τι να πεις στα παιδιά, πώς να τα κοιτάξεις στα μάτια, πως θα τους πάρεις το δώρο για τα γενέθλια, για τη γιορτή.

Πώς να κρυφτείς απ' τα παιδιά; Έτσι κι αλλιώς τα ξέρουν όλα, που λέει κι ο Σαββόπουλος.

Δε θέλω να σκέφτομαι ότι Αϊ Βασίλης φέτος δε θα 'ρθει. Κάτι πρέπει να σκεφτούμε, να μη παγώσουμε το όνειρο, την ελπίδα και στα παιδιά μας. Ξέρω, θα 'ρθει και πάλι, κάτι θα γίνει, κάτι θα σκεφτούμε, κάθε γονιός, σα πλησιάζει η ώρα, κάτι θα σκεφτεί, κάτι θα κάνει. Ίσως φέτος να πάρει καλύτερο δώρο σε κάποια άλλα παιδάκια, που πέρσι δε πήραν.

Τι να κάνει κι αυτός ο Άγιος, ένας είναι, τι να προλάβει.

Έρχεται χειμώνας, κρύο, μα πιότερο κι απ' τα κρύα του χιονιά, της ψυχής το πάγωμα φοβάμαι. Αυτό το πάγωμα που θαρρείς και κρυσταλλώνει το όνειρο, την ελπίδα, το συναίσθημα, την αξιοπρέπεια.

Και τον περσινό χειμώνα δύσκολα τον βγάλαμε, αλλά ελπίζαμε, περιμέναμε, τουλάχιστον ήμασταν εκεί, όλοι μαζί, και παίρναμε κουράγιο ο ένας απ τον άλλον.

Όμως και τώρα, δεν είμαστε μόνοι, έχουμε ο ένας τον άλλον, για να νικήσουμε την απογοήτευση, το κατήφορο, την απαισιοδοξία, το φόβο, το τσαλάκωμα της ψυχής.

Μη φοβάσαι ότι και να γίνει μη φοβάσαι

φτάνει μόνο αληθινός να ξέρεις να 'σαι

μη φοβάσαι ότι και να γίνει μη φοβάσαι

φτάνει μόνο να μην κοιμάσαι. (TXC, Μη φοβάσαι, 1997)

Κι εμείς κοιμηθήκαμε. Πέσαμε κι εμείς στο λήθαργο της βόλεψης τόσα χρόνια.

Περιμέναμε κάθε πρώτη και δεκαπέντε να μπει ο μισθός.

Ακούγαμε για ανέργους, για δουλειές που έκλειναν, για το Λαναρά, τη Sex Form, τα μεταλλουργεία Κορίνθου, τα κλωστήρια Πρεβέζης, τη Softex, την ΕΟΣ. Τους λυπόμασταν αλλά δε μπορούσαμε να τους νοιώσουμε. Όπως και όσοι τώρα δουλεύουν δε μπορούν να νοιώσουν εμάς.

Μακάρι όλα αυτά να τελειώσουν καλά για όλους, να μείνει σαν ένας εφιάλτης που με του ήλιου το χαμόγελο το πρώτο, σα σύννεφο σκορπίζει.

Μακάρι να πάρουμε ένα μάθημα ζωής, απ αυτά που δε μαθαίνουμε ούτε στα σχολεία, ούτε και στα γραφεία.

Να μάθουμε να είμαστε υποψιασμένοι, ψαγμένοι, ξύπνιοι, άγρυπνοι να κάνουμε τη δική μας μικρή επανάσταση

Κώστας Χ. Πασχάλης

Στο κατώφλι της ανεργίας - Όταν παγώνει το όνειρο και η ελπίδα

στη ψυχή, στη καρδιά.

«Ο επαναστατημένος άνθρωπος -έλεγε ο Μιχάλης Ράπτης, ο Πάμπλο- είναι ο πιο ολοκληρωμένος τύπος ανθρώπου και ο πιο υγιής. Ο ιδιώτης, αντίθετα, που ομφαλοσκοπείται, πάσχει από νευρώσεις... Τώρα που αποχαιρετάμε την Αλεξάνδρεια, μπορούμε να πούμε πως η ζωή ήταν αρκετά πλήρης για μας, αρκετά ικανοποιητική ώστε να μην αποδέχεται πλέον καμιά ψεύτικη παρηγορία...».

□

Συγνώμη που σας κούρασα, απλά ήθελα αυτό το βράδυ να μοιραστώ μαζί σας αυτά που στροβιλίζουν στο μυαλό μου όλο αυτό τον καιρό που μας δόθηκε η ευκαιρία να γνωριστούμε καλύτερα. Κι όπως λέει και η ΟΛΑ ΚΑΛΑ ΘΑ ΠΑΝΕ, στο τέλος έτσι θα γίνει. Όλα καλά θα πάνε, για όλους μας.

Ευχαριστώ.